

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 6. 5. Commendata à Christo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79340)

Cruci affixus, flagellatus, &c. Siluit, nec tortoribus verbum dixit; nunc verò de cælo exoptulat injurias suis illatas. Did. Stella in Luc. 7.

Vide tit. Injuria. Misericordia.

§. IV.

*Motivum tertium**Charitatis utilitas propria.*

Ecce quam bonum, & quam jucundum habitare fratres in unum. Pl. 132. 1. S. Thom. Vill. concione pro expedit. Christianorum: bonum, & jucundum est, charitas sola; hoc privilegium quippe soli charitati reservatum est, ut, cum sit non solum bonum, sed maximum omnium bonorum, sit quoque jucundissimum: omnis quippe alia virtus poenam habet annexam.

Per omnia omnibus placeo &c. 1. Cor. 10. 33. Ecce modus optimus placendi omnibus; si omnium utilitas, non privatum commodum procuretur. S. Thom. hic.

Duo, qui se sanctò amore diligunt, etiam si unus in Oriente, alius in Occidente, ita in charitate conglutinante junguntur, ut nunquam ab invicem separentur. S. Aug. f. 2. de charit. Dom. 2. Epiph.

Incommoda separationis charitatis copulâ suppleantur; quæ neminem patitur nobis esse absentem, neminem non familiarem. Eâ nihil est diffusius: par enim est latitudo charitatis, & Mundi. Facile est, ut diversi littoris cultores charitas uniat, quæ unam Rempublicam, terram fecit, & cælum. Hildebertus Turon. Ep.

Est levigamentum quoddam miseriarum, & calamitosæ vitæ, ipsa mutua, & vicissitudinalis dilatio proximorum. Sim. de Cassia l. 12. cap. 11.

§. V.

*Motivum quartum**Charitatis communis utilitas.*

Correxisti orbem terræ. Pl. 95. 10. Unicùm præceptum Domini de dilectione, si observetur, totum orbem terrarum corrigit, & in summa pace constituit. Bellarm. hic.

Fiat pax in virtute tua. Psalm. 121. 7. Virtus tua, ô Ecclesia, ô Jerusalem! charitas est; quæ & dives, & fortis es. S. Prosper. hic.

Mandatum novum do vobis &c. Jo. 13. 34. Maldonatus novum, id est, præstans, exitium. Sicut apoc. 14. 3. 4. dicuntur virgines canere Canticum novum; id est, singulare, & exitium. Hæc est illa dilectio, ait Toletus, quam si servaremus omnes; sicut non natio beator ulla est, ita nec ulla foret illa fortior, aut potentior. Corn. hic.

Quis se constituit principem, & judicem, super nos? Act. 7. 27. Fatuè loquitur: ubi enim charitas urget, nullus est necessarius prin-

ceps, aut judex: ipsa charitas cuncta componit; ut supervacaneus sit judex. Sylv. hic q. 17.

Tantum valet junctura charitatis, ut, quamvis multi lapides vivi in structuram templi Dei convenient, unus lapis ex omnibus fiat. S. Aug. in Pl. 39.

§. VI.

*Motivum quintum**Charitas commendata à Christo*

Vox virtutis audita est in terra nostra. Cant. 2. 12. Vox annuntiantis pacem, annuntiantis amicitia veritatem, atque dicentis: *hec est præceptum meum, ut diligaris invicem.* Cassiodor. in prol. ad lib. de amicitia.

Vulnerasti cor meum in uno (alii legunt, *unitate*) *oculorum tuorum.* Cant. 4. 9. In uno oculorum Sponsæ Sponsus vulneratur: quia profectò usque ad mortem crucis afficitur, ut unitas prædicatorum in Ecclesia confirmetur. S. Greg. hic. q. d. Christus moritur, nè charitas moriatur. Nota, quam unionem Christus cupiat: non manuum; quæ, licet sæpe jungantur precantes, sæpius tamen separantur; & dum operantur, una quiescit, movetur altera. Et fieri potest, ut, dum attollitur dextera percussura inimicum, amplectatur læva amicum. Pedes in ambulando, nisi se jungantur, hæremus loco affixi, nisi præcedat alter, sequatur alter. Secus accidit, oculis, quorum tanta concordia, ut nunquam dissentiant, licet se mutuo non inspiciant: quò movetur unus, sursum deorsum, dextrorsum &c. movetur & alter. Omen esset proxima mortis, si alter solus lacrymas funderet. Hæc est unio, quam Christus sanguinis sui pretiò comparavit. Oliva t. 1. conc. 15.

Christus die ante obitum in Sacro Coenaculo Apostolis commendavit, non matrem, non admodum Ecclesiam, sed summopere, & accuratissimè charitatem. Oliv. t. 1. conc. 15.

Saule! Saule! quid me persequeris? Act. 9. 4. Christus jam gloriosus in cælo, regnans ad dexteram Patris, impassibilis; dolet tamen in Discipulorum laboribus; nec putat sibi caput redimitum coronâ, quia illorum pedes vincuntur ferrò. S. Aug. l. 10. de Sanctis membris positus in terra: caput clamabat in cælo, & non dicebat: quid persequeris Fideles meos; sed *quid me persequeris?* Oliva t. 3. conc. 19.

Nudus fuit Christus in cruce, qui veste charitatis operiendus est. S. Bonavent. l. 2. Dom. 2. Epiph.

Nascens docuit humilitatem. If. 9. 6. *parvulus natus est nobis.* Vivens docuit pietatem: *misericordiam volui, & non sacrificium.* Of. 6. 6. Moriens docuit charitatem. 1. Jo. 3. *in hoc cognovimus charitatem Dei, quoniam ille animam suam pro nobis posuit.* Hugo. Card. in c. 30. Gen.

S. Ma

S. Maximus Abbas Martyr, vini hauſtum, charitatis Symbolum, moriens propinat fratribus, ad eadem eos exhortans. 2. Jan. Boll.

§. VII.

Sententia varia ex Patribus.

Semper debeo charitatem, quæ ſola etiam reddita ſemper detinet debitorem. Redditur enim, cum impenditur; debetur autem, etiamſi reddita fuerit: quia nullum eſt tempus, quando impendenda jam non fit. Nec, cum redditur, amittitur, ſed potiùs reddendo multiplicatur. — Non ſic impenditur charitas, ut pecunia: quoniam pecunia cum recipitur, accedit, cui datur; charitas verò non ſolum apud eum creſcit, qui hanc ab eo, quem diligit, exigit, etiamſi non recipit; ſed etiam ille; à quo eam recipit tunc incipit, habere, cum reddit. S. Aug. ep. 62.

Qui alii non eſt utilis, dic mihi, quomodo erit Chriſtianus? S. Chryſ. in act. ap. hom. 20.

Quæ amicitia, quæ familiaritas, tantam contrahere unionem poſſet, quantam fidei cognatio? non enim quantam amicus amico debet propinquitatem, tantam nos habere invicem oportet, ſed quanta eſt membri ad membrum. Hæc amicitia, & curâ, aliam majorem nemo unquam invenire poſſet. Id. hom. 14. in Jo.

Cætera quidem omnia tempori cedunt, ac vetuſtatem, ac ſentium contrahunt; ſola autem Charitas ab ejuſmodi detrimento immunis eſt; ac temporis longinquitate non modo non flacceſcit, ſed nè morte quidem ipſâ interrumpitur. Id. ep. 63. Trancyano.

Charitatis debitum, etiamſi ſemper ſolvatur, ſemper debetur. Id. ep. 21. Caſto Valerio.

Hoc ſignò internoſcimur, an Chriſtiani ſimus; cum non ſolum quæ noſtra ſunt, ſpectamus, ſed & membra noſtra perverſa corrigimus, & inſtruimus. Id. in Gen. de Nom. Abraham.

Quid nobis invicem, niſi charitatem debemus? quod utique B. Paulus loquens Fidelibus oſtendit: *nemini quidquam debeatis, niſi ut invicem diligatis.* S. Fulgentius in prologo tr. libr. ad Monimum.

Nihil tam neceſſarium ſervis Dei, tam ſalutare Eccleſiæ; quam charitatem ſervare, quam pacem diligere. S. Chromatius conc. in cap. 5. Math.

§. VIII.

Motivum Sextum

Quod tibi non vis fieri, alteri ne feceris.

Quod ab alio oderis fieri tibi, vide nè tu aliquando alteri facias. Tob. 4. 16. De iſta juſtitia omnis pater erudit filium; ex qua non inquietatur hominum vita, Reſpublica clarèſcit in moribus, inimicitia non conſurgunt, onuſtos homines ferrò incedere non oportet; paſſa omnia erunt, nihil firmabitur propter hoſtes,

ubique erit ſecura dormitio. Erit ſupervacua multitudo cuſtodum, ſi nullus alteri conferat damnum. Non erit latro in Sylvis, in inſidiis non morabitur prædo, alienarum rerum ereptor non apparebit in viis. Ut maxima multitudo, unus erit ubique ſecurus. Ante tribunalia non erunt funeſti clamores; nullus ponet de offeſſione, aut de alia oppreſſione, querelam. Vidua non apparebit cum lacrymis, non dehoneſtabitur vultus ejus inter homines, aut opprimentes, vel adjuutores: vultum non aſpiciet advocati, & defenſoris; in cauſa non prætolabitur. Pupillus non indigebit tutore; nulla erit querela, ubi nulla fiet injuria. Clamat hoc Chriſtus, clamat Evangelium ejus, clamat juſtitia originalis, clamat lex Chriſtiana, clamat omnis ratio, clamat omnis non nubila conſcientia: quod non vis, aliis ne feceris. Sim de Caſſia l. 19 de juſtit. Chriſtiana.

Quaſi compendioſum quoddam commonitorium, tibi Evangelii ſententia eligenda eſt, & ſuperſcribenda cordi tuo, quæ ad juſtitia totius brevitarium Dominicò ore proferitur: *omnia, quæ vultis, ut faciant vobis homines, & vos facite illis.* Matth. 7. 12. Ad omnem actum, verbum, cogitatum, hæc ſententia retractetur; quæ tibi quaſi peculium quoddam paratum, & ad manum ſemper poſitum, qualitatem tuæ voluntatis oſtendat; ac etiam vel de injuſto opere redarguat, vel de juſto latificet. S. Hieronym. vel potiùs S. Paulinus ad Celant. ep. 14.

§. IX.

Motivum ſeptimum

Non tibi ſoli natus, talenta non tibi ſoli data.

De Chriſto.

Parvulus natus eſt nobis, & Filius datus eſt nobis. Il. 9. 6. Cum dicitur natus, ſed datus: ut detur diſcrimen inter hunc Filium, & alios. Alii filii naſcuntur parentibus: ſic natò Seth dixit Eva: *poſtquam mihi Deus ſemen aliud pro Abel.* Gen. 4. 25. Sic Abraham de Sara ait Dominus. Gen. 17. 16. *Ex illa dabo tibi filium.* Sic Gabriel Zachariæ. Luc. 1. 13. *uxor tua Eliſabeth pariet tibi filium.* At Jeſus veniens in Mundum, non tantum dicitur natus, ſed & datus omnibus in ſalutem. Hinc Luc. 1. 31. *concepſit, & pariet Filium, non dicit tibi.* Hinc natum Mater non tenet in ſinu; ſed *reclinavit eum in præſepio*, tanquam hominibus eum tradens. Sylveira. Addit, in Jo. 9. 8.

Exulta ſatis filia Sion. Zachar. 9. 9. Exultat merito Sion in regis adventu. Cur? quia rex ejus illi venit, non ſibi; hoc eſt, non ut ſe ditet; ſed, ut illam ſoletur, eam convenit. Olyva. l. 10. Strom. hic.

Qui poſt me venturus eſt, fortior me eſt. Math. 3. 11. Toſtatus, Abul. q. 66. in c. 3. Math. Chriſtus jam venerat, quantum ad ſubſtantiam perſonalem, quia jam erat; non tamen venerat, quantum ad operationem, ad quam ipſe mittebatur. Triginta annos jam exegerat in Mun-